

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЯВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВЛОЦЛАВЕКУ
ВИЩА ШКОЛА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
*за сприяння міжнародних організацій, медичних асоціацій
та об'єднань*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН
В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я:
МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, КОМУНІКАЦІЯ»**

*31 травня 2024 року
м. Одеса, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Запорожан Валерій Миколайович – ректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України (головний редактор);
Орабіна Тетяна Миколаївна – директор Департаменту медичних послуг Міністерства охорони здоров'я України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;
Марічерда Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор (науковий редактор);
Дьякон Роман – президент правління Вищої школи менеджменту інформаційних систем (ISMA), доктор технічних наук, професор, академік;
Бука Станіслав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор економічних наук, професор;
Борц Вікторія Ігорівна – гарант освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Мельник Євгенія Олександрівна – керівник Академії Національної служби здоров'я України;
Сєбов Денис Михайлович – директор Комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, доктор медичних наук, професор;
Гавриченко Дмитро Георгійович – медичний директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Дім медицини», доктор медичних наук, професор;
Вартанова Олена Вікторівна – професор кафедри управління та смарт-інновацій Київського національного університету технологій та дизайну, старший науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені К.В. Мамутова» Національної академії наук України, практичний психолог, доктор економічних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація:** Міжнародна наукова конференція, 31 травня 2024 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 192 с.

ISBN 978-966-397-406-4

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК[005.5:614]-043.7"313"(062.552)

ISBN 978-966-397-406-4

© Одеський національний медичний університет, 2024
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2024

Специфіка застосування штучного інтелекту в медицині в контексті інновацій та загроз	
Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович....	159
The implementation of artificial intelligence technologies in healthcare during martial law and war	
Kolesnikov Yevhennii Borysovych, Kolomiets Nataliia Mykolaiivna ...	162
Впровадження технологій штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я	
Кузмичова Анастасія Сергіївна	166
Інноваційні рішення штучного інтелекту для вдосконалення діагностики та терапії	
Черленюк Юрій Юрійович.....	170

СЕКЦІЯ 8. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Особливості формування стратегії управління бізнесом в приватних фармацевтичних підприємствах	
Мартинюк Олена Анатоліївна, Добровольська Інна Володимирівна	175
Формування концепції системного розвитку ЗВО в галузі охорони здоров'я	
Мартинюк Олена Анатоліївна, Матюшенко Пилип Миколайович.....	179
Формування системи менеджменту якості в управлінні фармацевтичним підприємством	
Мартинюк Олена Анатоліївна, Попова Марина Олександрівна..	183
Вплив тайм-менеджменту на ефективність організації роботи менеджера сфери охорони здоров'я	
Мартинюк Олена Анатоліївна, Чернова Тетяна Михайлівна.....	187

7. Мартинюк О. А. Впровадження стандартів якості в галузі охорони здоров'я у воєнний час. *The 35th International scientific and practical conference "Modern methods of solving scientific problems of reality"* (September 05 – 08, 2023) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2023. 195 p. <https://isg-konf.com/modern-methods-of-solving-scientific-problems-of-reality/>

8. Мартинюк О. А. Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 6. С. 75–79.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-49>

ВПЛИВ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ МЕНЕДЖЕРА СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Мартинюк Олена Анатоліївна

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Чернова Тетяна Михайлівна

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри психіатрії, наркології,
медичної психології та психотерапії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

У сучасних умовах глобальної автоматизації та максимізації виробництва тайм-менеджмент є невід'ємним складником успішної діяльності будь-якої компанії. Під тайм-менеджментом розуміється технологія організації часу та підвищення ефективності його використання.

Тайм-менеджмент у сфері охорони здоров'я є критично важливим елементом, особливо в умовах підвищеного навантаження на медичні установи та персонал. Він включає різні аспекти, такі як організація робочого часу, планування завдань, управління ресурсами, та оптимізація робочих процесів для підвищення ефективності та якості медичних послуг.

Система тайм-менеджменту означає розроблення та впровадження різноманітного комплексу заходів з удосконалення управління часом, саме тому вона передбачає комплексне вирішення завдань з оптимізації організаційних процесів [5].

Основними критеріями оцінки, що характеризують ефективність використання тайм-менеджменту, є матеріалізованість, вимірність, системність, гнучкість, цілеспрямованість, інвестиційність, пріоритетність, своєчасність, контрольованість, легкість [6]. Для можливості унормування процесу праці робітників та захисту їхніх прав законодавством України встановлено основні нормативи тривалості робочого часу. Як передбачено частиною першою статті 50 Кодексу законів про працю України [1], нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Основними чинниками погіршення ситуації на ринку праці України стали безпрецедентні економічна й міграційна кризи. За підсумками 2022 р. ВВП країни скоротився більше ніж на 30%, значно знецінилася національна валюта, зросли ціни й істотно впав рівень доходів населення. Разом із цим, у результаті повномасштабної агресії РФ проти України, що спричинила загрози особистій безпеці населення, відбувся масовий виїзд людей за кордон. Протягом 2022 р. з України виїхало майже 8 млн осіб [4].

Не менш вагомим чинником, що вплинув на ринок праці та зайнятість, стало введення воєнного стану і мобілізації. Призов у лави ЗСУ суттєво вплинув на обсяги найму працівників, призвів до змін обороту кадрів, зумовив особливості попиту й пропозиції, а також посилив дефіцит кадрів на ринку праці.

Найбільшою мірою скорочення зайнятості в Україні протягом 2022 р. відбулось унаслідок суттєвого зменшення обсягів виробництва на підприємствах і через порушення виробничих зв'язків, руйнацію підприємств у регіонах воєнних дій. Загалом за підсумками 2022 р. кількість небюджетних підприємств в Україні скоротилась на 21,3%. По Україні кількість працюючих на небюджетних підприємствах скоротилась на 15% і в четвертому кварталі 2022 р. становила 6,65 млн осіб. Кількість працюючих за наймом у фізичних осіб – підприємців скоротилась на 28% і становила в четвертому кварталі 2022 р. 604 тис. осіб [4].

Значна частка скорочення обсягів зайнятості припала на промислово розвинені регіони. Зокрема, скорочення зайнятості в Харківській, Дніпропетровській, Одеській, Миколаївській, Київській областях і м. Києві становило 59% загального обсягу скорочення. Таким чином, на решту 16 областей припадає не більше 18% загального обсягу цього скорочення

У структурі зайнятості протягом 2022 р. відбулось збільшення частки керівників, фахівців, технічних службовців, а також робітників з обслуговування машин та устаткування. Водночас зменшились частки

працівників сфери торгівлі, кваліфікованих робітників з інструментом. Найбільше скоротилася частка найпростіших професій

Реакцією бізнесу на відчутний дефіцит працівників – представників традиційно чоловічих професій – стали спроби залучення жінок до роботи за такими професіями. Є успішні кейси багатьох підприємств із перенавчання жіночого персоналу для заміщення вакантних посад за професіями зварників, водіїв навантажувачів, водіїв тощо.

Протягом 2022 р. частка осіб основної вікової категорії 36–60 років у структурі зайнятих істотно скоротилася (на 6%). Натомість значно збільшилась частка працюючих осіб віком понад 60 років (з 4,2 до 8,9%). Також помірно зросла частка працюючої молоді (з 31,2 до 31,6%) [4].

У найближчі 6 місяців 2024 р. можна очікувати на помірне зростання зайнятості. Третина роботодавців очікують подальше збільшення найму працівників. При цьому майже третина опитаних роботодавців не змогли оцінити перспективи змін обсягів найму, а решта роботодавців не очікує додаткового найму працівників.

Керівники повинні усвідомити необхідність ефективного управління часом для мінімізації своїх витрат у досить складних умовах функціонування. У процесі використання технологій управління часом на підприємстві може виникати безліч непередбачуваних ситуацій, які можуть спричинити відхилення показників від планового значення. Для уникнення негативних наслідків таких ситуацій необхідно постійно здійснювати моніторинг використання робочого часу [2].

Тайм-менеджмент у сфері охорони здоров'я має особливі характеристики, оскільки ця галузь пов'язана з доглядом за людьми, медичними процедурами та реагуванням на непередбачувані події. Ці особливості впливають на організацію робочого часу, планування завдань, і, відповідно, на ефективність роботи медичного персоналу. Розглянемо основні особливості тайм-менеджменту на підприємстві в сфері охорони здоров'я [3]:

Непередбачуваність та динамічність. У сфері охорони здоров'я ситуації можуть швидко змінюватися, наприклад, під час невідкладних випадків чи надзвичайних ситуацій. Це вимагає гнучкого планування та швидкого реагування.

Пріоритетність та критичність. Медичний персонал повинен пріоритетувати завдання на основі критичності та потреб пацієнтів. Це вимагає швидких рішень щодо розподілу часу та ресурсів.

Міждисциплінарна співпраця. Робота у сфері охорони здоров'я часто передбачає взаємодію між різними спеціалістами та відділами. Це вимагає координації та ефективного спілкування, щоб уникнути затримок та неправильного використання часу.

Навантаження та багатозадачність. Медичний персонал часто працює в умовах підвищеного навантаження та багатозадачності. Тайм-менеджмент повинен враховувати цей фактор і допомагати в зниженні стресу та перевтоми.

Вимоги до документації та відповідність нормативним стандартам.

Охорона здоров'я передбачає обов'язкову документацію та відповідність нормативним стандартам. Тайм-менеджмент повинен забезпечити достатньо часу для правильного заповнення документів без порушення якості догляду [4].

Технології та автоматизація. Використання технологій, таких як електронні медичні записи (EMR) та системи управління робочим часом, є важливим для оптимізації тайм-менеджменту та зменшення ручної роботи. Автоматизація рутинних процесів допомагає зосередитися на основних завданнях.

Збалансованість робочого часу та часу на відпочинок. Тайм-менеджмент має також враховувати потребу персоналу у відпочинку та відновленні, щоб зменшити вигорання та забезпечити стабільну якість послуг.

Освіта та тренінги. Навчання персоналу навичкам тайм-менеджменту та ефективній організації роботи може допомогти підвищити продуктивність та якість послуг.

З урахуванням цих особливостей, управління часом у сфері охорони здоров'я є комплексним завданням, яке потребує постійної адаптації та оптимізації. Це вимагає від підприємств у цій сфері впровадження ефективних інструментів тайм-менеджменту, розвитку культури співпраці та навчання персоналу, а також гнучкості у реагуванні на зміни та непередбачувані події.

Література:

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

2. Мартинюк О. А. Впровадження бізнес-процесів для підвищення конкурентоспроможності медичних закладів. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. № 2. URL: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/index.php/2-2016-ukr>

3. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навчальний посібник / В. І. Борщ, О. В. Рудінська, Н. Л. Кусик. Херсон : Олді+, 2022. 264 с.

4. Ринок праці в Україні 2022-2023: стан, тенденції та перспективи. URL: https://solidarityfund.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/ebrd_ukraine-lm-1.pdf

5. Рудінська О., Кусик Н., Жмай О. Імплементція синергії функцій менеджера та лікаря в управлінській діяльності на прикладі клінік Одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>

6. Холодницька А. В. Застосування технологій тайм-менеджменту в управлінні підприємством. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету*. 2016. № 4(70). С. 261–268.